

'Η Ζωή εν Τάφω...

(Έργον του μεγάλου ζωγράφου VAN DYCK)

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

[Του Κλωντ Φαρρέ]

Η ΑΓΝΩΣΤΗ

Στη γωνία του βουλευτάρου Μαλεζόμπε και της οδού 'Ανζού κάποιον όλογο που είχε γλυστρήσει και πέσει στο δρόμο, ανάσπασε όλη την κίνηση. Μιά δλόκληρη σειρά από άμαξία και αυτοκίνητα περιέμεναν. Ο καιρός ήταν βροχερός και άμυγδαλίζης. Μου φάνηκε επικίνδυνο να περάσω το δρόμο ούδέν που γλυστρούσε από τη λάσπη μέσα από τόσα άμαξία και τόσα όλογα άφηνισμένα. Είχα σταθή στην άκρη του πεζοδρομίου και περιμένα.

Πόλλοι διαβάτες έστέκοντο σάν και έμένα και περιέμεναν άναποφάσιτοι. Μιά γυναίκα όμως που φαίνεται ότι θα είχε περισσότερο θάρρος από μās, όλους, άνασήκωσε έλαφρα τη φού'τα της και τόλμησε να περάσθ. Ένα κάρρο που έρχότανε από την άλλη μεριά την φώρησε. Στάθηκε μιά στιγμή, κύτταξε γύρω της και ξαναγύρισε πάλι στη θέση της κοντά στο πεζοδρόμιο. Περνάοντας κοντά μου αισθάνθηκα να με γλίτρη έλαφρά με την άκρη του γουναρικού της.

Τά μάτια μου έπεσαν επάνω της. Ήταν μιά γυναίκα πολύ νόστιμη και νέα' όχι περισσότερο από τριάντα έτών. Μέσα από το λεπτότατο βέλο της έλαμπαν δυο καταπράσινα μεγάλα μάτια. Τό στόμα της χαριτωμένο και πολύ κομψό. Φορούσε ένα φόρεμα όπλο από μαλακό μαλλί, και από πάνω μιά ζικετίτσα βελούδινη. Κάτω από τό μανσόν της έκρέμετο ένα τσαντάκι από στακί μαροκινό δέρμα που έκλειπε με μιά σκαλιστή χρυσή σουτία.

Εοκέφθηκα :
— Τι είδους γυναίκα να είνε άραγε ; Του κόσμου ή του ήμικόσμου ; Μπάρ ; τι σημασία έχει αυτό, άς δεχθούμε το δεύτερο' άν την παρακολουθούσα :

Ήμουν έτοιμος ν'άρχισθ να κοπλιμέντα,διαν και οι δυο είδαια ότι ή κίνησης του δρόμου είχε ήσυχάσει κάπως και θα μπορούσε κανείς να περάσθ πιά χωρίς κίνδυνο. Εκείνη πέρασε την όδδ 'Ανζού και μπήκε στο βουλευτάριο. Στη γωνία της όδδδ Ροκετιν άποφάσισα να την πλησιάσθ και να της πώ την πρώτη σαχλαμάρα μου θά μου περνούσε από τό μυαλό. Έκείνη έκανε πώς δεν άκουσε, καθώς ; όμως προσπέρασα λιγάκι γιά να την κυτάξω καλύτερα, είδα ότι μου έριξε ένα φορημένο βλέμμα. Διέκρινα ότι ήθελε να μ' έξετάσθ να ιδή ποιος είμαι. Από τό βλέμμα της όμως δεν έφαινετο θυμωμένη.

Δέν έχασα καιρό, με περισσότερο θάρρος την πλησίασα και άρχισα να της εκθέτω, με πιστικότατο τόνο ότι κρατούσα μιά περιφημη έρωτική φολιτσα, στην όδδ Μουζίλο άριθ. 34 που είχε γίνει πια γνωστή σ' όλους μου τούς φίλους γιά τώ ντεβάνια της, γιά τώ λικέρ της—γιά εκείνο τώ θαμ'όσο καλλθ Σαφίτο—γιά τό όλο και γιά τή μαγική δέξη του παρκου Μονσώ που άπλωνότανε καταπράσινο κάτω από τώ παράθυρό της.

Έκείνη όμως ; εδώπαινε. Βάδιζε με ζωηρό χαριτωμένο βήμα λίγο μπροστά από μένα. Τι άληθινή παρσιή σιλουέτα ! ένω έξικολουθούσα την περιγραφή στον ίδιο πάντοτε τόνο. Γιάτι ν

άνησυχίω ; Τό Βουλευτάριο Μαλεζόμπε δδηγεί κατ' εδθείαν στην όδδ Μείν και γιά γιά φθάσαμε στην όδδ Μουζίλο δέν είχαμε παρά να στρίψουμε δυο βήματα άριστερά. Τό νοήμερο 34 θά έκαμπε στα μάτια μας χωρίς να τώ θελήσουμε.

Στην διασταύρωση της όδδδ 'Αγίου-Αυγουστίνου ή κυρία έδδίστασε λιγάκι.

Τά κοπλιμέντα μου, οι περιποιήσεις μου, ή παράκλησί μου έλαβαν ίκευτικό τόνο.Τίποτα. Ένα γρηγορό άσπτηρό βλέμμα και καμμία άπάντηση. Έλαφρή σάν περιστεράκι πέταξε πρδς τη διασταύρωση, μπήκε στο Βουλευτάριο Οσμάν και προχώρησε πρδς τώ δεξιά στη γωνία. Αισθάνθηκα ότι δέν θα έπρεπε να την χάσω και θά είχα πώρει τώ ίζρη της, άν ένα αυτοκίνητο-δέν μου έκοβε τώ δρομο. Περιέμενα λοιπόν άλλα στάθηκε άδύνατο να περάσω. Άτελειότητα σειρά από άμαξία έφρασαν και τός δυο παρόδους. Σε λίγο, ως να μη έρθαναν όλ' αυτά ένα πελώριο τράμ έκαμπε στη γωνία της όδδδ 'Αστόγ. Με είχε καταλάβει άγωνία. Ήταν άδύνατο να κινηθώ, περιμένα εκεί κροφωμένος όταν τώ βλέμμα μου έπεσε επάνω στην κυρία που είχε προχωρήσει στο δρόμο. Τι φοβερό ! Έτσι καθώς πήγαινε να περάσθ στο πεζοδρόμιο, μπροστά από τώ τράμ, ένα καμίνι της έφραξε τώ δρόμο. Ή Κυρία ζαλιστηκε, έχασε την ισορροπία της, έριξε μιά κραυγή φόβου, γλίστρησε και σωριάστηκε στην άσφαλτό ! Ένα άμαξί πέρασε από πάνω της και τώ πέταλο τού όλόγου της τσάκισε τώ στήθος.

Φοβία !
'Ορησα σάν κρελλάς. Ή Κυρία είχε χάσει τός αισθήσεις της. Τά μάτια της είχαν μένει άνοιχτά και όπό τώ τράμ της έβγαιναν άσφρά από αίμα. Στο χέρι κρατούσε ακόμα σφιχτά τώ μανσόν της και τώ μαροκινό τσαντάκι της με τή χρυσή σουτία.

Έξασφα ένας άνθρωπος ψήλος, με στοχιατά μαλλιά και άσπρο μoustάκι έτρεξε κοντά μας βλαστημώντας :

— Στο διάβολο ! Στο διάβολο !

Ένας κροφύλακας έφρασε βιαστικός. 'Ο άνθρωπος που είχε βλαστημήσει, έλεπε άκοινομόμενος σ' αυτόν :

— Μαθιέ ! πές στο καμίνι και στο τράμ να σταματήσούν. Γρηγορά !

— Άμέσως ; Κύριε άστυνόμο...
Είχα σκύψει επάνω στο πελιδνό τώ πρόσωπο. Ήταν άδύνατο να κινήω την παραχή μου. 'Ο άνθρωπος αυτός με τώ άσπρο μoustάκι με τρέβηξε μαλακά από τώ χέρι...

— Θάρρος ! Θάρρος Κύριε, μου είπε. Σταθήσε μιά στιγμή, μη ταρατέσθε έτοι,σας παρακαλώ... Βοηθήστε με να την μεταφέρουμε στο άπέναντι φαρμακείο. Είμαι ό άστυνόμος της συνοικίας.

Είχα καταλάβει καλά ότι με έξελαβε ως σύζυγο της Κυρίας. Χωρίς έξηγήσεις,έπιάσαμε την Κυρία, έγώ από τούς ώμους

κι' εκείνος από τη μέση. 'Η κίνηση του δρόμου είχε σταματήσει και δυο-τρεις χοροφύλακες έμπόδιζαν τὸ πλῆθος νὰ πλησιάσῃ καὶ μὰ ἀνοιγάν τὸ δρόμο.

'Ο φαρμακοποιὸς δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ ἕνα μορφασμὸ ἀπελπισίως. Ἐίχαν σπάσει τρία πλεῖρα καὶ τὰ δοντὰ τους εἶχαν ὀχίσει τὴν καρδιά της... Σφυγμὸς δὲν ὑπῆρχε πλέον. 'Η Κυρία μας εἶχε πεθάνει.

'Ο ἄστυνόμος, ἄνθρωπος σεβόμενος τοὺς τύπους, ἔβγαλε τὸ καπέλο του.

— Σὰς παρακαλῶ, Κύριε, νὰ δεχθῆτε τὸ συλλυπητήριό μου... καὶ ἔάν θέλετε δώστε μου τὴ διεύθυνσί σας γιὰ νὰ φροντίσω περὶ τῆς μεταφορᾶς...

Ἦταν ἀνάγκη πιά νὰ ἐξηγηθῶ.

— Γιὰ τὴ μεταφορᾶ; ὄχι, Κύριε ἄστυνόμιε, ἡ κυρία αὐτὴ δὲν μένει μαζί μου... δὲν εἶχα μάλιστα τὴν τιμὴ οὔτε κἂν νὰ τὴν γνωρίξω. Βρισκόμουν ἐκεῖ ἀπάντι δταν εἶδα τὸ δυστύχημα καὶ ἔτρεξα κοντὰ της νὰ τὴν βοηθήσω... Ἐντούτοις ἂν θέλετε τὸνομά μου εὐχαρίστως...

Μ' εὐχαρίστησε εὐγενικά καὶ παρετήρησε τὸ πτώμα.

— 'Η δυστυχισμένη! Θὰ κρατῆ ἄραγε καμμιὰ κάρτα ἐπάνω της!

— ἴσως νὰ βρισκεται κατὶ σὸ τσαντάκι της!

Τὸ κομφο μαροκινὸ τσαντάκι ἐκρέμετο ἀκόμα ἀπὸ τὸ χερὶ της. Τὸ τραβήξαμε ἀπὸ τὴν ἀλυσίδα καὶ ὕστερα ἀπὸ πολὺ κόπο κατορθώσαμε νὰ τὸ ἀποσπᾶσθαι.

Εἶνε ἀλήθεια πολὺ δύσκολο νὰ περιγράψουμε τὸ τί περιεῖχε αὐτὸ τὸ τσαντάκι. Καὶ τί δὲν βρισκότανε ἐκεῖ μέσα: ἄς δοῦμε τέλος πάντων. Ἀπάνω-ἀπάνω διάφορα φαρμακευτικὰ προϊόντα, σονανάκια, πακετάκια, κουτάκια... Κατόπιν ἕνα σημείωμα, μὴ λιγλόγη ἐπιστολὴ διπλωμένη στὰ τέσσερα. Τὴν ἀνοίξαμε. 'Ο χαρακτήρ ἀνδρικός: Ἐγώφει: «Σὲ περμένο σήμερα μὲ θύονα I...». Ὑπῆρχαν ἀκόμη σὸ τσαντάκι της μερικὲς φωνογραφεῖς παρμένες προσωπῶς μὲ μαγνήσιο καὶ μὴ τράπουλα ἀπὸ μικρὰ χαρτάκια ποὺ δὲν εἶχε σφραγιστῆ ἀπὸ τὸ τελωνεῖο. Ὅλα αὐτὰ τακτοποιημένα, τοποθετημένα προσεκτικὰ στὰ διάφορα τσεπάκια τῆς τσάντας. Κάτω-κάτω σὲ μὴ τελευταία τσεπάκι δ ἄστυνόμος ἀνεκάλυψε ἐπὶ τέλους μὴ θήκη ἀπὸ κροίσονο μαροκινὸ δερμά μερὰ στὴν ὁποία εὐρίσκοντο κλεισμένα μερικὰ ἐπισκεπτήρια, ποὺ εἶχαν τυπωθῆ σύμφωνα μὲ τὴν τελευταία λέξη τῆς μόδας καὶ μὰς ἀπεκάλυπταν τὸ ὄνομα τῆς οἰκίας ἀγνώστου:

Κυρία X...

— Κυρία X... ἐπαγέλαθε ὁ ἄστυνόμος κατάπληκτος... Μὰ τότε ... πρόκειται περὶ τῆς Κυρίας τοῦ Ὑπουργοῦ; ...

Πέρασαν μερικὲς στιγμὲς σιωπῆς. Ἐκτύπησε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον στὰ μάτια καὶ ὕστερα καὶ οἱ δυὸ ὄρξαμε τὰ μάτια μας σὸ τσαντάκι.

Ἄλλὰ ὁ ἄστυνόμος δὲν ἦταν ἀπὸ ἐκείνους ποὺ τὰ χάνουν εὐκόλα.

— Μαθίε, φώναξε στὸν χοροφύλακα ποὺ ὄρθιος στὴν πόρτα τοῦ φαρμακείου, ἀπεμάρκυνε τὸν περιέργους... Μαθίε, τρέξε, τρέξε γρήγορα στὸν Ὑπουργὸ τῆς Συγκοινωνίας... Ναι, ναι... στὸν ἕνα X... ὁδὸς Συρὲν 50... καὶ εἰδοποίησε διτὴν Κυρία X... συνέβη ἕνα δυστύχημα...

Καὶ ὕστερα δταν μείνανε μόνοι μοὺ εἶπε:

— 'Η κυρία X... ἀνῆκε στὴν ἀνωτέρα τάξι τῶν Παρισίων, εἶταν πολὺ ἀξιότιμη κυρία... Καταλαμβάνετε λοιπὸν γιὰτι εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ σὰς ζητήσω ἀπολύτῃ ἐχευμένη...

Καὶ πέρνοντας τὴν τσάντα τὴν ἔβαλε στὴν τσέπη τοῦ καλτοῦ του.

Ἡ ὁδὸς Συρὲν δὲν εἶναι μακριὰ ἀπὸ τὸ Φαρμακεῖο. Σὲ λίγη ὥρα, διασχίζοντας τὸ πλῆθος τῶν περιέργων ποὺ εἶχε πολιορκήσει τις πόρτες τοῦ Φαρμακείου, μὴ μικρὴ κολελίτσα δώδεκα μόλι; ἔτων, μπῆκε ὀρθμητικῇ καὶ σωρικιστικῇ ἐπάνω σὸ πτώμα τῆς Κυρίας X...

— Μαριά... μαριάκα μου, ἐφώναξε...

Λίγο πῶ ὕστερα, ἀπὸ πῶς της, ἐφθασε ἕνας κύριος χωρὶς καπέλο, Ἦσαν κι' αὐτὸς λαχανιασμένος. Μόλις τὸν ἀντίκρουσε τὸν ἀνεγνώρισα, τὸν εἶχα ἰδῆ χίλις φορὲς στὴ Βουλῆ. Μία τρομερὴ ἀγωνία διεγράφετο σὸ πρόσωπό του. Προφανῶς προσπαθοῦσε νὰ συγκρατήσῃ τὰ δάκρυά του.

Τὸ κοριτσάκι εἶχε πέσει στὰ γόνατα ἐπάνω σὸ πτώμα τῆς μητέρας του καὶ ἔκλαιγε μὲ δυνατοὺς λυγμούς. Ὁ σὺνφυγος σκέπασε τὸ πρόσωπο μὲ τὰ χερία του καὶ γονάτιζε ἐπίσης. Δὲν ἐπρόκειτο περὶ προσποιημένης ἀπελπισίας. Ἐκλάιγε στ' ἀλήθεια...

Ἐπέρασαν μερικὰ δευτερόλεπτα ἀπεριγράφτου σπαραγμοῦ. Τέλος ὁ Κύριος X. σηκόθηκε μὲ μάτια κατακόκκινα. Ἡ ὁδὴν ἦταν ζωγραφισμένη στὴν ὄψη του. Μὲ φωνὴ συντηρημένη ἐπρόφειρε:

— Πὼς μπόρεσαν νὰ σὲ ἀναγνωρίσουν; ... Πὼς μπόρεσαν;

— Ἀπὸ ἕνα ἐπισκεπτήριό ποὺ κρατοῦσε στὸ χερὶ της, ἀπάντησε ἁμέσως ὁ ἄστυνόμος χωρὶς νὰ διστάσῃ...

'Ο Κύριος X. τὸν εὐχαρίστησε μὲ ἕνα νεῦμα τῆς κεφαλῆς. Εἶχε πάρει τὸ μανδύ τῆς γυναίκας καὶ τὸ φίλοσε... τὸ φίλοσε...

Ἐξάφνα, κατὶ φάνηκε πὼς ζήσῃ τριγύρω του...

— Ποῦ εἶνε; ποῦ εἶνε τὸ τσαντάκι της; Ἡ γυναῖκα μου τὸ κρατοῦσε πάντοτε μαζί της. Ἐνα τσαντάκι μὲ χρυσοὶ σούτα...

— Ὅχι! ἀπάντησε πάλι ὁ ἄστυνόμος. Ὁ πῶτος ποὺ ἐβοήθησε τὴν Κυρία X, ἤμουν ἐγὼ... Κύριε Ὑπουργέ... δὲν εἶδα τίποτα! Δὲν εἶδα κανένα τσαντάκι! ... (Μετὰφρ.) Κ.Σ. Παράδχου

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙΑ

ΠΕΡΝΩΝΤΑΣ

Περνώνας ἀπὸ τὸ χωριό, κοιτάξω κι' ἔλεγε ἡ Μαριά: «Ναῖν νάνι τὸ μορφὸ. Κι' ἔμένα θεὲς νὰ μοῦ φανῆ πὼς κἂπια φώναζε φωνή «Χαρὰ στὸν πονηρὸ! χαρὰ στὸν πονηρὸ!» Κι' ὡς ποὺ νὰ πῆς κουκούτσι μὰ καὶ τὸ κόφτω γὼ παπούτσι.

Περνώνας ἀπὸ τὴν ὄβλη, κόκκορα ἀκούω ποὺ διαλάλει «Κίτρινου κικρί». Κι' ἔμένα θεὲς νὰ μοῦ φανῆ πὼς κἂπια φώναζε φωνή «Βρὲ βάρ» του μὰ γερεῖ! βρὲ βάρ' του μὰ γερεῖ!» Κι' ὡς ποὺ νὰ πῆς κουκούτσι μὰ καὶ τὸ κόφτω γὼ παπούτσι.

Περνώνας ἀπὸ τὸ νερὸ, μπάκακος ἔσοκουζε, θαρρῶ, «Μπάκακατι μπάκακατι». Κι' ἔμένα θεὲς νὰ μοῦ φανῆ πὼς κἂπια φώναζε φωνή «Βρὲ δόσ» του μὰ βουτιά! βρὲ δόσ' του μὰ βουτιά». Κι' ὡς ποὺ νὰ πῆς κουκούτσι μὰ καὶ τὸ κόφτω γὼ παπούτσι.

Περνώνας ἀπ' τοῦ μυλωνά, ἀκούω 'να μίλο ποὺ γυρνᾷ «Κράακα κράακα κρακακί». Κι' ἔμένα θεὲς νὰ μοῦ φανῆ πὼς κἂπια φώναζε φωνή «Βρὲ χῶσ» τον σὸ σακκί! βρὲ χῶσ' τον σὸ σακκί!» Κι' ὡς ποὺ νὰ πῆς κουκούτσι μὰ καὶ τὸ κόφτω γὼ παπούτσι.

Περνώνας τὴν ἀκρογιαλιά, παλαρισία ἀκούω λαλιῶ «Ἐγία μόλα, ἔγια λέσα». Κι' ἔμένα θεὲς νὰ μοῦ φανῆ πὼς κἂπια φώναζε φωνή «Στ' ἀμπάρι κλεισ' τον μέσα!» στ' ἀμπάρι κλεισ' τον μέσα.» Κι' ὡς ποὺ νὰ πῆ! κουκούτσι μὰ καὶ τὸ κόφτω γὼ παπούτσι.

Περνώνας ἀπὸ τὰ σκολιά, μυθόφωνη ἀγροῦ λαλιῶ «ἘβλιῆN κι' ὄσειαN ἀπαιτεῖ.» Κι' ἔμένα θεὲς νὰ μοῦ φανῆ πὼς κἂπια φώναζε φωνή «Βρὲ τράβα του τ' ἀφτί! βρὲ τράβα του τ' ἀφτί!» Κι' ὡς ποὺ νὰ πῆς κουκούτσι μὰ καὶ τὸ κόφτω γὼ παπούτσι.

Περνώνας ἀπὸ τὴ Βουλῆ, ρηθῆρον ἀκούω φωνὴ σαχλῆ «Τιμῆ! Συνειδίσις! Παρῆς III!» Κι' ἔμένα θεὲς νὰ μοῦ φανῆ «Βρὲ μούντζες δόσ' του τρεῖς! βρὲ μούντζες δόσ' του τρεῖς!» Κι' ὡς ποὺ νὰ πῆς κουκούτσι μὰ καὶ τὸ κόφτω γὼ παπούτσι.

(Ταμπουρᾶς καὶ Κόπανος) *Ἀλεξ. Πάλλης

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ πρὸς ἀγορὰν τὰ κάτωθι βιβλία:—Τὸ «Γασκόμα τ' Αἰ Ρόκκου» μετφρ. Γουζέλη, Ὁ Βασιλεὺς τῶν Βουνῶν» ἀπὸ Ἐδμ. Ἄμπου, μετφρ., «Συλλογὴ Ὀμιωδῶν Ἀσμάτων» Ζαμπέλου, «Σονέντα» Στ. Μαρτζῶκη, «Ἐξωτικά» ποιημ. Γ. Πολέμη, «Τὸ Φίλημα» ποιημ. Γ. Τριτσῆ, «Ἀνθροσος τοῦ Κόσμου» Γρ. Ξενοπούλου, Γράφματα κ. Χ. Στάμ. περιοδικ. «Μπουκέτο».

